

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ XV

**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΑΠΟ
ΤΟΥΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΟΥΣ ΚΟΚΚΟΥΣ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΠΟΥ
ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΥΛΙΚΟ ΠΛΗΡΩΣΗΣ ΣΕ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΥΣ
ΤΑΠΗΤΕΣ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΓΗΠΕΔΩΝ**

Περίληψη

Ονομασίες ουσίας: Ουσίες που περιέχονται σε ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ που χρησιμοποιούνται ως υλικό πλήρωσης σε συνθετικούς τάπητες

Αριθμός ΕΚ: Άνευ αντικειμένου

Αριθμός CAS: Άνευ αντικειμένου

Φορέας υποβολής: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA)

Αριθμός έκδοσης: 1.01

Ημερομηνία: 28 Φεβρουαρίου 2017

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Ο συντάκτης δεν φέρει καμία ευθύνη όσον αφορά οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στο παρόν έγγραφο. Ο χρήστης έχει την αποκλειστική ευθύνη για τη χρήση των πληροφοριών. Τυχόν δηλώσεις ή πληροφορίες που περιέχονται στο έγγραφο δεν θίγουν τυχόν άλλες κανονιστικές ενέργειες που ενδέχεται να δρομολογήσει ο ECHA ή τα κράτη μέλη σε μεταγενέστερο στάδιο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο ECHA δεν έχει εντοπίσει κανένα λόγο βάσει του οποίου να συστήνει να αποφεύγεται η άθληση σε συνθετικό τάπητα που περιέχει ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ ως υλικό πλήρωσης. Η παρούσα σύσταση βασίζεται σε αξιολόγηση την οποία διενήργησε ο ECHA καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι υπάρχει πολύ χαμηλό επίπεδο ανησυχίας από την έκθεση σε ουσίες που περιέχονται στους κόκκους. Αυτό βασίζεται στα στοιχεία που είναι επί του παρόντος διαθέσιμα. Ωστόσο, εξαιτίας ορισμένων σημείων που προκαλούν αβεβαιότητα, ο ECHA προβαίνει σε ορισμένες συστάσεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τυχόν εναπομένουσες ανησυχίες θα εξαλειφθούν.

Ο ECHA έχει αξιολογήσει τους κινδύνους που ενέχουν για την ανθρώπινη υγεία οι ουσίες που περιέχονται σε ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ οι οποίοι χρησιμοποιούνται ως υλικό πλήρωσης σε συνθετικούς τάπητες, όπως αυτοί που χρησιμοποιούνται σε ανοικτά και κλειστά γήπεδα ποδοσφαίρου.

Έως το 2020 εκτιμάται ότι στην ΕΕ θα υπάρχουν 21 000 γήπεδα κανονικού μεγέθους και 72 000 γήπεδα μικρού μεγέθους.

Στην ΕΕ, οι κόκκοι καουτσούκ που χρησιμοποιούνται ως υλικό πλήρωσης παράγονται κυρίως από ελαστικά αυτοκινήτων στο τέλος του κύκλου ζωής τους. Η βιομηχανία έχει ενημερώσει τον ECHA ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτού του υλικού πλήρωσης παράγεται από ελαστικά αυτοκινήτων που κατασκευάζονται στην ΕΕ. Η ποσότητα των ελαστικών και των ανακυκλωμένων κόκκων καουτσούκ που εισάγονται στην ΕΕ αναφέρεται ότι είναι μικρή. Ωστόσο, ο ECHA δεν είναι σε θέση να επαληθεύσει τις πληροφορίες αυτές μέσω ανεξάρτητης πηγής.

Ο ECHA έχει προσδιορίσει σειρά επικίνδυνων ουσιών που περιέχονται στους ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ, όπως προκύπτουν από τη βιβλιογραφία και από αρκετές πρόσφατες μελέτες. Οι ουσίες που βρίσκονται συνήθως σε ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ είναι πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες (ΠΑΥ), μέταλλα, φθαλικές ενώσεις, πτητικοί οργανικοί υδρογονάνθρακες (VOC) και ημιπτητικοί οργανικοί υδρογονάνθρακες (SVOC).

Ο ECHA έχει διερευνήσει τους κινδύνους για παιδιά που παίζουν ποδόσφαιρο ή ασχολούνται με άλλα αθλήματα σε συνθετικά αθλητικά γήπεδα (συμπεριλαμβανομένων των τερματοφυλάκων), ενήλικες που ασχολούνται επαγγελματικά με τον αθλητισμό και εργαζόμενους που εγκαθιστούν ή συντηρούν τα γήπεδα.

Ο ECHA έχει εξετάσει την έκθεση στους κόκκους καουτσούκ μέσω δερματικής επαφής, κατάποσης και εισπνοής ουσιών που εκλύονται από τους κόκκους, καθώς και μέσω σκόνης που δημιουργείται από τους ίδιους τους κόκκους.

Ο ECHA καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει πολύ χαμηλό επίπεδο ανησυχίας από την έκθεση σε ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ:

- 1) Στις μελέτες που αξιολόγησε ο ECHA, οι συγκεντρώσεις ΠΑΥ σε ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ ήταν συνήθως πολύ κάτω των οριακών τιμών που προβλέπονται στις απαγορεύσεις του REACH για τέτοιου είδους μείγματα. Οι μελέτες κάλυψαν περίπου 50 δείγματα από νέους ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ και αρκετές εκατοντάδες δείγματα που ελήφθησαν από περισσότερα από 100 γήπεδα. Τα δείγματα προέρχονταν από διάφορα κράτη μέλη, π.χ. από τη Φινλανδία, την Ιταλία,

τις Κάτω Χώρες, την Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Επιπλέον, ο ECHA έλαβε μελέτες από τη βιομηχανία με αντικείμενο τη διερεύνηση των ΠΑΥ από διάφορα τμήματα των ελαστικών αυτοκινήτων. Ωστόσο, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι εάν η συγκέντρωση των ΠΑΥ ήταν τόσο υψηλή όσο το γενικό όριο που καθορίζεται στον κανονισμό REACH για τα μείγματα που διατίθενται στο ευρύ κοινό, το επίπεδο ανησυχίας δεν θα ήταν χαμηλό.

Η ανησυχία για τον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου σε παίκτες και εργαζόμενους είναι πολύ χαμηλή, με δεδομένες τις συγκεντρώσεις ΠΑΥ που μετρώνται συνήθως σε ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ στην ΕΕ.

- 2) Η ανησυχία για τους παίκτες και τους εργαζόμενους είναι αμελητέα με δεδομένα τα διαθέσιμα, αν και περιορισμένα, δεδομένα μετανάστευσης των μετάλλων, τα οποία είναι χαμηλότερα από τα επιτρεπόμενα όρια στην ισχύουσα νομοθεσία για τα παιχνίδια¹.
- 3) Δεν εντοπίστηκαν ανησυχίες για τους παίκτες και τους εργαζόμενους από τις συγκεντρώσεις φθαλικών ενώσεων, βενζοθειαζόλης και μεθυλ-ισοβουτυλοκετόνης σε κόκκους καουτσούκ, διότι είναι χαμηλότερες από τις συγκεντρώσεις που θα επέφεραν προβλήματα στην υγεία.
- 4) Έχει αναφερθεί ότι οι VOC που εκλύονται από κόκκους καουτσούκ σε κλειστές εγκαταστάσεις ενδέχεται να προκαλέσουν ερεθισμό της αναπνευστικής οδού, των οφθαλμών και του δέρματος.

Τα συμπεράσματα της παρούσας αξιολόγησης συμφωνούν με τα αποτελέσματα αρκετών άλλων πρόσφατων μελετών, όπως οι έρευνες του RIVM στις Κάτω Χώρες και έρευνες της Πολιτείας της Ουάσινγκτον στις ΗΠΑ.

Ο ECHA εντόπισε τα ακόλουθα σημεία που γεννούν αβεβαιότητα κατά την αξιολόγησή του:

- Τα συμπεράσματα βασίζονται σε διαθέσιμες μελέτες από σχεδόν 10 κράτη μέλη, οι οποίες καλύπτουν περισσότερα από 100 γήπεδα (όπου το υλικό πλήρωσης χρησιμοποιείται ήδη) και περιλαμβάνουν επίσης περίπου 50 δείγματα νέων ανακυκλωμένων κόκκων καουτσούκ. Μολονότι ο ECHA δεν ήταν σε θέση να εντοπίσει μεροληψία στις μελέτες, δεν είναι βέβαιο σε ποιον βαθμό είναι αντιπροσωπευτικές για τους ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ που χρησιμοποιούνται σε αθλητικά γήπεδα σε ολόκληρη την ΕΕ.
- Εξακολουθούν να υπάρχουν κενά όσον αφορά τις γνώσεις σχετικά με τις ουσίες και τις συγκεντρώσεις ουσιών που υπάρχουν στους ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ που χρησιμοποιούνται συνήθως ως υλικό πλήρωσης σε αθλητικά γήπεδα.
- Ορισμένα εισαγόμενα ελαστικά αυτοκινήτων που εισέρχονται στην ΕΕ ή άλλα ελαστικά υλικά άγνωστης σύνθεσης μπορούν να μετατραπούν στο τέλος του κύκλου ζωής τους σε κόκκους καουτσούκ και ενδέχεται να έχουν διαφορετικές συγκεντρώσεις ουσιών από αυτές που περιέχονται στις προαναφερθείσες μελέτες. Για την ακρίβεια, οι ίδιοι οι κόκκοι καουτσούκ μπορεί να εισάγονται χωρίς να είναι γνωστή η σύνθεσή τους.

¹ Σε σύγκριση με τις οριακές τιμές π.χ. για παιχνίδια υπό μορφή ξηρής σκόνης ή εύπλαστων υλικών.

- Τα συνδυασμένα αποτελέσματα όλων αυτών των ουσιών στους κόκκους καουτσούκ δεν είναι γνωστά ή είναι δύσκολο να εκτιμηθούν. Ωστόσο, αυτή η αβεβαιότητα δεν θεωρείται ότι επηρεάζει τα βασικά συμπεράσματα της παρούσας αξιολόγησης.
- Ορισμένες από τις τιμές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση κινδύνου είναι υποθετικές. Κατά την αξιολόγηση, οι υποθετικές τιμές ήταν συντηρητικές (π.χ. πόσους κόκκους ενδέχεται να καταπιούν τα παιδιά ενώ παίζουν). Η προσέγγιση αυτή μείωσε την αβεβαιότητα της αξιολόγησης.

Οι κόκκοι καουτσούκ που χρησιμοποιούνται σε τεχνητούς τάπητες εξακολουθούν να αποτελούν αντικείμενο έρευνας στην ΕΕ και αλλού. Για παράδειγμα, ο Οργανισμός Περιβαλλοντικής Προστασίας (EPA) των ΗΠΑ αναμένεται να καταρτίσει έκθεση με θέμα «Χρήση ανακυκλωμένου τρίμματος ελαστικού σε γήπεδα» στα τέλη του 2017. Τα συμπεράσματα της αξιολόγησης του ECHA θα χρειαστεί να επανεξεταστούν μετά τη δημοσίευση της εν λόγω έκθεσης.

Βάσει της αξιολόγησής του, ο ECHA συνιστά τα ακόλουθα:

1. Θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του κανονισμού REACH ώστε να διασφαλισθεί η διάθεση κόκκων καουτσούκ μόνο με πολύ χαμηλές συγκεντρώσεις ΠΑΥ και άλλων συναφών επικίνδυνων ουσιών.
2. Οι ιδιοκτήτες και οι φορείς εκμετάλλευσης των υφιστάμενων (ανοικτών και κλειστών) γηπέδων θα πρέπει να μετρήσουν τις συγκεντρώσεις ΠΑΥ και άλλων ουσιών στους κόκκους καουτσούκ που χρησιμοποιούνται στα γήπεδά τους και να διαθέσουν τις πληροφορίες αυτές στα ενδιαφερόμενα μέρη με κατανοητό τρόπο.
3. Οι παραγωγοί κόκκων καουτσούκ και οι οργανώσεις εκπροσώπησης των συμφερόντων τους θα πρέπει να αναπτύξουν κατευθυντήριες γραμμές που θα βοηθήσουν όλους τους παραγωγούς και εισαγωγείς (ανακυκλωμένων) ελαστικών υλικών πλήρωσης να ελέγχουν τα υλικά τους.
4. Οι ευρωπαϊκές αθλητικές και ποδοσφαιρικές ενώσεις και οι σύλλογοι θα πρέπει να συνεργαστούν με τους αντίστοιχους παραγωγούς για να εξασφαλίσουν ότι πληροφορίες σχετικές με την ασφάλεια των κόκκων καουτσούκ σε συνθετικούς τάπητες θα κοινοποιούνται με τρόπο κατανοητό στους παίκτες και στο ευρύ κοινό.
5. Οι ιδιοκτήτες και οι φορείς εκμετάλλευσης των υφιστάμενων κλειστών γηπέδων που διαθέτουν υλικό πλήρωσης από κόκκους καουτσούκ θα πρέπει να εξασφαλίζουν κατάλληλο εξοπλισμό.

Επιπλέον, ο ECHA συνιστά στους παίκτες που χρησιμοποιούν τα συνθετικά γήπεδα να λαμβάνουν βασικά μέτρα υγιεινής αφότου παίξουν σε τεχνητό τάπητα που περιέχει ανακυκλωμένους κόκκους καουτσούκ. Για παράδειγμα, θα πρέπει πάντα να πλένουν τα χέρια τους μετά το παιχνίδι στο γήπεδο και πριν το φαγητό, να καθαρίζουν άμεσα τυχόν αμυχές, να αφαιρούν τα παπούτσια, τον αθλητικό εξοπλισμό και τις λερωμένες στολές εκτός σπιτιού ώστε να μην φέρουν τρίμματα καουτσούκ μέσα στο σπίτι, και σε περίπτωση που μπει κατά λάθος τρίμμα καουτσούκ στο στόμα κάποιου παίκτη, αυτός δεν θα πρέπει να το καταπιεί.